

SOSIAALIHUOLLON TEHTÄVÄT SEURAAMUSSELVITYKSEN LAATIMISESSA

Toimintaohje nuorisososiaalityöhön

Seuraamusselvitys

- Seuraamusselvitys tehdään kaikista alle 21-vuotiaan rikoksen tehneistä, kun seuraamukseksi haetaan sakkoa suurempaa tuomiota (ellei vaaranna tutkintaa)
- yli 21-vuotiaista selvitys tehdään vain yhdyskuntapalvelun ja ehdollisen valvonnan osalta.
- Seuraamusselvitykseen liittyvä tietopyyntö tulee Yhdyskuntaseuraamustoimistosta, usein hyvinvointialueen kirjaamoon
 - Kaikki asiakirjat, jotka tulevat kirjaamoon, talletetaan salaiseen diaariin asiakirjahallinnon ohjelmaan (esim. ASTA).
 - Myös lähtevä vastaus/ lausunto tulee tallentaa diaarinumerolle.

Seuraamusselvitys ensisijaisesti keskustelemalla

- **Reagoi tietopyyntöön nopeasti:** Yhdyskuntaseuraamustoimistossa on 30 vuorokautta aikaa tehdä selvitys syyttäjälle.
- Ole yhteydessä oman alueen Yhdyskuntaseuraamustoimistoon: kysy nuoren rikosseuraamustyöntekijän yhteystiedot ja sovi yhteinen seuraamusselvityshaastattelu nuoren kanssa.
- Jos aikataulusyistä yhteistä aikaa ei saa sovittua, soita ja kerro suullisesti vastaus tietopyyntöön
- Hyvinvointialueen asiakirjahallinnon ohjelmaan voi tallentaa diaarinumerolle esimerkiksi tällaisen tekstin:

”SALASSA PIDETTÄVÄ (Julkl 621/1999, 6 luku 24§ 25 kohta)

Sosiaalihuollosta lähtevän kirjallisen lausunnon sijaan sosiaalityöntekijä / -ohjaaja/ erityissosiaaliohjaaja Xx, rikosseuraamustyöntekijä Xx ja asiakas Xx keskustelivat tietopyynnön asiasisällöistä seuraamusselvityshaastattelussa pv.kk.vuosi. Sosiaalihuollon näkemys kirjataan asiakkaan lausuntoon Yhdyskuntaseuraamustoimistossa. ”

Tietopyyntöön vastaaminen kirjallisesti

- Koska seuraamusselvityksen laatimisen aikataulu on tiukka, voi käytännön syistä olla mahdoton järjestää yhteistä seuraamusselvityskeskustelua tai työntekijät eivät tavoita toisiaan puhelimitse määräajassa, toimi silloin näin:
- Tee kirjallinen lausunto, jossa **vastat vain tietopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.**
 - Tallenna lausunto pdf:nä ja lähetä salattuna spostina Yhdyskuntaseuraamustoimistoon ja tallennettavaksi hyvinvointialueen asiakirjahallinnon ohjelmaan salaiselle diaarille.
 - Muista lausunnon alkuun: "SALASSA PIDETTÄVÄ (Julkl 621/1999, 6 luku 24§ 25 kohta)"
- Ota yhteys nuoreen ja keskustele hänen kanssaan saapuneesta seuraamusselvityksestä, rikoksesta ja hänen tuen tarpeistaan: järjestä nuoren mahdollisesti tarvitsemat uudet palvelut ja päivitä asiakassuunnitelma

Uusi asiakas

- Jos nuorella ei ole asiakkuutta sosiaalihuollossa ota häneen yhteys ja kerro saapuneesta seuraamusselvitykseen liittyvästä tietopyynnöstä, sosiaalihuollon palveluista
- Tarjoa apua, kysy tuen tarpeista rikosprosessin aikana ja muutoin elämässä: aloita monitoimijainen palveluntarpeen arviointi.
- Jos asiakas ei halua sosiaalihuollon palveluja tai ei ole niiden tarpeessa, kuulostele tarvetta muihin palveluihin, kuten etsivään nuorisotyöhön, Ohjaamoon
- Lausunto lähetetään salattuna sähköpostina Yhdyskuntaseuraamustoimistoon ja tallennettavaksi kunnan asiakirjahallinnan ohjelmaan. Esimerkiksi:

*” SALASSA PIDETTÄVÄ (Julkl 621/1999, 6 luku 24§ 25 kohta)
Vastauksena tietopyyntöönne Matti Meikäläinen xxxxxxA123G
Hänellä ei ole asiakkuutta hyvinvointialueen nuorten aikuisten
suunnitelmallisessa sosiaalityössä.”*

Nuoren desistanssiprosessin tukeminen sosiaalihuollossa

- Seuraamusselvityksestä oikeudenkäyntiin ja tuomion täytäntöönpanoon voi mennä pitkäkin aika. Vasta tuomion täytäntöönpanovaiheessa nuori saa Rikosseuraamuslaitoksen kuntouttavaa työskentelyä ja voi osallistua ohjelmatyöhön.
- Nuoren tukeminen aloitetaan sosiaalihuollossa
 - Monitoimijainen palveluntarpeen arviointi ja palvelujen järjestäminen: muista erityisesti läheisten tuki ja luontaiset tukiverkostot, mielenterveys, päihde, neuropsykiatriset haasteet, rikoserityiset järjestöt ja palvelut, kokemusasiantuntijat, muu nuoren arjessaan tarvitsema tuki sosiaalihuoltolain/ jälkihuollon mukaisesti
 - Nuorelle on usein tärkeää, että hänellä on yksi työntekijä, joka kulkee mukana arjessa, on intensiivisenä ja pitkäaikaisena tukena elämässä

Keskeiset lait

[Sosiaalihuoltolaki 1301/2014](#)

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000](#)

[Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 633/2010](#)

”5 § Seuraamusselvityksen laatiminen

- - Rikosseuraamuslaitoksen on 30 vuorokauden kuluessa syyttäjän pyynnöstä arvioitava käytettävissään olevien tietojen perusteella sitä, miten seuraamusvalinnalla ja seuraamuksen täytäntöönpanolla voidaan edistää nuoren rikoksesta epäillyn sosiaalista selviytymistä ja estää hänen syyllistymistään rikoksiin.
- - Rikosseuraamuslaitoksen tulee yhteistyössä sosiaaliviranomaisen kanssa hankkia ja koota tietoja nuoren rikoksesta epäillyn elinolosuhteista- - - Nuorella on oikeus tulla kuulluksi”

”9§ Tiedonsaantioikeus

Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada seuraamusselvityksen laatimista varten sosiaaliviranomaiselta tiedot, jotka koskevat nuoren elinolosuhteita, päihteiden käyttöä, päihdekuntoutusta, mielenterveyttä ja mielenterveyspalvelujen käyttöä, sekä muut vastaavanlaiset tiedot, jotka ovat tarpeellisia seuraamusselvityksen kannalta.

Sosiaaliviranomaisella ja Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada tässä laissa säädettyjä tehtäviään varten sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuilta tahoilta nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.”

